

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **I. S.**, zast. Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 6. 2018, čj. CPR-10874-7/ČJ-2018-930310-V246, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 7. 2018, čj. 13 A 68/2018-18,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Jindřichu Lechovskému, advokátovi, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 8 228 Kč, která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 20. 2. 2018, č. j. KRPA-68030-20/ČJ-2018-000022, byla stěžovateli podle § 101 písm. e) správního řádu v návaznosti na § 120a odst. 5 ve spojení s § 118 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých

zákonů, stanovena nová doba k vycestování z území České republiky do 23 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Doba k vycestování byla stanovena v návaznosti na rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 23. 3. 2015, č. j. KRPA-113974-17/ČJ-2015-000022, které nabylo právní moci dne 31. 3. 2015. Proti rozhodnutí o stanovení nové doby k vycestování podal žalobce odvolání, o kterém žalovaná rozhodla žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 15. 6. 2018 tak, že formulačně upravila text výroku a ve zbylé části prvostupňové rozhodnutí potvrdila.

[2] Proti rozhodnutí žalované žalobce brojil žalobou, kterou městský soud v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

II. Podstatný obsah kasační stížnosti, vyjádření žalované

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností.

[4] Stěžovatel nesouhlasí se závěrem městského soudu, že rozhodnutí podle § 120a odst. 5 zákona o pobytu cizinců nemusí zohledňovat zásah do soukromého a rodinného života cizince. Stěžovatel namítl, že přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života cizince nelze posuzovat výlučně s ohledem na českou zákonnou úpravu. Správní řízení, jehož výsledkem má být nucené vycestování, musí v každém případě respektovat kautely vyplývající z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

[5] Podle stěžovatele by případné opomenutí vyhodnocení přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života cizince při vydávání rozhodnutí podle § 120a odst. 5 zákona o pobytu cizinců mohlo být akceptovatelné pouze v případě zcela nepatrného časového odstupu prvotního rozhodnutí o správním vyhoštění a rozhodnutí podle § 120a odst. 5 zákona o pobytu cizinců. Stěžovatel dále konstatoval, že v případě rozhodnutí podle § 120a odst. 5 zákona o pobytu cizinců je nutné zohlednit také skutečnost, že rodinný život v ČR založil v době, kdy na jejím území disponoval pobytovým oprávněním.

[6] Stěžovatel navrhl, aby NSS zrušil rozsudek městského soudu a rozhodnutí žalované a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

[7] Žalovaná navrhla zamítnutí kasační stížnosti a odkázala na shromážděný spisový materiál. V postupu ve správním řízení neshledává žádné pochybení a plně souhlasí s názorem uvedeným v rozsudku městského soudu.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Sporná otázka v nyní projednávané věci je, zda měly správní orgány povinnost posuzovat přiměřenost dopadu rozhodnutí o stanovení nové lhůty k vycestování podle § 120a odst. 5 zákona o pobytu cizinců do stěžovatelova soukromého a rodinného života.

pokračování

[10] NSS se v rozsudku ze dne 4. 1. 2017, čj. 9 Azs 288/2016-30, zabýval výkladem § 174a zákona o pobytu cizinců, v němž konstatoval, že toto ustanovení pouze vymezuje okolnosti, kterými se má správní orgán zabývat v těch případech, kdy je povinen zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí podle zákona o pobytu cizinců, avšak nevyplývá z něj, u kterých rozhodnutí má správní orgán povinnost přiměřenost dopadů zkoumat. V případě rušení povolení k trvalému pobytu podle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, jenž byl aplikován v uvedeném rozsudku, taková povinnost zákonem stanovena není, přičemž „[s]kutečnost, že zákonodárce do zákona výslovně nezakotvil nutnost zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu dle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, nepovažuje Nejvyšší správní soud za náhodnou. Nastavení podmínek pro zrušení trvalého pobytu dle daného ustanovení je totiž takové povahy, že nutně nevyžaduje korektiv v podobě zkoumání přiměřenosti dle § 174a zákona o pobytu cizinců.“ Obdobně, jak NSS uvedl v rozsudku ze dne 9. 3. 2017, čj. 7 Azs 338/2016-39, není nutné dopad rozhodnutí zkoumat ani v případech spadajících pod § 77 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, neboť u cizince pobývajícího mimo území ČR déle než 6 let „nelze takový zásah ani legitimně předpokládat.“ Důvody pro zrušení platnosti povolení k pobytu jsou tudíž v § 77 zákona o pobytu cizinců záměrně systematicky rozděleny do odst. 1 a 2 s ohledem na nezbytnost posouzení přiměřenosti zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince, přičemž v § 77 odst. 1 zákona o pobytu cizinců „jsou vyjmenovány důvody, při jejichž splnění je zásah do soukromého nebo rodinného života cizince prakticky vyloučen.“

[11] V rozsudku ze dne 14. 3. 2018, čj. 6 Azs 422/2017-29, NSS potom výše uvedené závěry doplnil a uvedl, že „[s]kutečnost, že zákon o pobytu cizinců výslovně nepředepisuje posoudit přiměřenost dopadů rozhodnutí podle § 77 odst. 1 zákona o pobytu cizinců do rodinného a soukromého života, na rozdíl od jiných rozhodnutí vydaných podle tohoto zákona, znamená pouze tolik, že zákonodárce typově vyhodnotil dopady takových rozhodnutí do soukromého a rodinného života jako nízké, až zanedbatelné. Nelze však současně ztrácet ze zřetele, že Česká republika je mimo jiné smluvní stranou Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jejíž článek 8 zavazuje smluvní státy k respektu vůči soukromému a rodinnému životu každého jednotlivce. Povinnost zvážit přiměřenost dopadu každého rozhodnutí do těchto práv tak vyplývá přímo z Úmluvy.“

[12] NSS následně v rozsudku ze dne 31. 5. 2018, čj. 5 Azs 46/2016-53, konstatoval, že „ve většině případů [spadajících pod § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců] lze předpokládat, že rozhodnutím o zrušení trvalého pobytu z tohoto zákonného důvodu nedojde k nepřiměřenému zásahu do soukromého nebo rodinného života, a tedy k porušení čl. 8 Úmluvy; takovou situaci však nelze a priori vyloučit. Čl. 8 Úmluvy je přímo aplikovatelný a má přednost před zákonem. Uvedené znamená, že pokud stěžovatel v řízení o zrušení svého povolení k trvalému pobytu namítá nepřiměřenost zásahu do svého soukromého a rodinného života a porušení čl. 8 Úmluvy, musí se správní orgány s touto námitkou vypořádat bez ohledu na to, zda zákon o pobytu cizinců v dotčeném řízení vyžaduje, nebo nevyžaduje posouzení přiměřenosti ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců. Na tomto závěru nic nemění ani nový odstavec 3 § 174a zákona o pobytu cizinců, jenž byl do tohoto ustanovení doplněn s účinností od 15. 8. 2017.“

[13] Povinností zkoumat dopad rozhodnutí do soukromého a rodinného života

v případě rozhodnutí o stanovení nové lhůty k vycestování podle § 120a odst. 5 zákon o pobytu cizinců se pak zabýval NSS v rozsudku ze dne 13. 12. 2018, čj. 7 Azs 360/2018-39, v němž zohlednil rovněž výše citované závěry. NSS v tomto rozsudku uvedl, že stejně jako u § 77 odst. 1 zákona o pobytu cizinců není u § 120a odst. 5 zákona o pobytu cizinců stanovena výslovná povinnost zkoumat dopad rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince, a to proto, že „*toto rozhodnutí navazuje na již vydané rozhodnutí o správním vyhoštění, v rámci něhož byla přiměřenost dopadu zkoumána obligatorně (viz § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců), a proto by opětovné zkoumání dopadu do soukromého a rodinného života bylo zpravidla nadbytečné.*“ Dále NSS doplnil, že nelze vyloučit, že mezi vydáním rozhodnutí o správním vyhoštění a vydáním rozhodnutí o stanovení nové lhůty k vycestování může uplynout poměrně dlouhá doba, během které může dojít k podstatné změně okolností vyžadující nové posouzení zásahu do soukromého a rodinného života cizince také v rámci rozhodnutí o stanovení nové lhůty k vycestování. S ohledem na to, že správní orgánům povinnost zabývat se dopadem rozhodnutí o stanovení nové lhůty k vycestování do soukromého a rodinného života cizince bez dalšího nevyplývá přímo ze zákona, jsou správní orgány povinny přiměřenost dopadu rozhodnutí o stanovení nové lhůty k vycestování do soukromého a rodinného života posoudit zpravidla pouze k výslovné námitce cizince.

[14] Stěžovatel v odvolání namítal, že rozhodnutí o správním vyhoštění nelze vydat, pokud by bylo nepřiměřeným zásahem do jeho soukromého a rodinného života. V této souvislosti uvedl, že žije a pracuje v ČR více než 14 let, má zde přítelkyni, která má v ČR trvalý pobyt, a s níž sdílí společnou domácnost. Dále stěžovatel namítl, že správní orgán I. stupně nevyhodnotil dopad rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života ani změnu jeho osobní situace. K této námitce žalovaná konstatovala, že předmětem přezkumu je rozhodnutí o stanovení nové doby k vycestování a nikoli již pravomocné rozhodnutí o správním vyhoštění, které je pouze jedním z podkladů, z něhož je v nynějším řízení vycházeno, a proto k této námitce nelze přihlídnout. Stěžovatel následně v žalobě namítl, že se žalovaná nezabývala odvolací námitkou ohledně zásahu do jeho soukromého a rodinného života. Městský soud k tomu konstatoval, že v § 120a odst. 5 zákona o pobytu cizinců není stanovena povinnost správních orgánů zabývat se zásahem do soukromého a rodinného života cizince, a proto žalovaná nepochybila, pokud tuto skutečnost nezohlednila.

[15] Ačkoli by se na první pohled mohlo zdát, že stěžovatelovy odvolací námitky týkající se nepřiměřeného zásahu do jeho soukromého a rodinného života směřují proti rozhodnutí o správním vyhoštění, nelze odhlížet od toho, co vyplývá z obsahu celého odvolání. Podání, v němž jsou konkretizovány námitky stěžovatele, je označeno jako „*Doplnění odvolání proti rozhodnutí o správním vyhoštění, evidovanému pod č. j. KRPA-68030-20/ČJ-2018-000022 ze dne 20. 2. 2018*“. Stěžovatel tedy v tomto podání nesprávně označuje rozhodnutí o stanovení nové doby k vycestování jako rozhodnutí o správním vyhoštění. Z uvedení dne a čísla jednacího rozhodnutí je však zřejmé, že odvolání a námitky v něm obsažené směřují proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně o stanovení nové doby k vycestování. Za tohoto stavu tedy nelze než dovodit, že v odvolání byla obsažena také námitka nepřiměřeného zásahu rozhodnutí o stanovení nové doby k vycestování do soukromého a rodinného života stěžovatele. Stěžovatel totiž namítl, že se změnila jeho osobní situace, neboť nyní žije ve společné domácnosti s přítelkyní.

pokračování

[16] NSS nicméně dospěl k závěru, že z obsahu správního spisu ani z tvrzení stěžovatele nevyplývají žádné okolnosti, pro které by bylo možné stanovení nové doby k vycestování považovat z hlediska soukromého a rodinného života stěžovatele za nepřiměřené. Stěžovatelova námitka totiž zůstala jen ve zcela obecné rovině, neboť pouze namítal, že žije ve společné domácnosti s přítelkyní, která má na území ČR trvalý pobyt, aniž by uvedl, jaké konkrétní dopady bude mít rozhodnutí o stanovení nové doby k vycestování (srov. rozsudek NSS 13. 12. 2018, čj. 7 Azs 360/2018-39) do jeho soukromého a rodinného života. Stěžovatel především nijak nekonkretizoval, proč se svou přítelkyní, která rovněž pochází z Ukrajiny, nemůže např. odcestovat na Ukrajinu, neuvedl, nakolik je jejich vztah intenzivní a významný, jaké mají společné plány do budoucna atd.

[17] Žalovaná (a následně rovněž městský soud) tedy tím, že se dopadům rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele vůbec nevěnovala, zatížila své rozhodnutí vadou. Tato vada nicméně nemohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí žalované. Jak totiž uvedl NSS již v rozsudku ze dne 22. 11. 2017, čj. 6 Azs 348/2017-26: „*Smyslem přímé aplikace Úmluvy v situacích podobných této je zabránit nepřiměřeným zásahům do soukromého a rodinného života cizince, nikoli rušit správní rozhodnutí pouze proto, aby do nich přibýlo několik vět o tom, že žádné důvody, které by zakládaly nepřiměřenost rozhodnutí, nebyly shledány. Proto je námitka stěžovatele – být ve svém jádru opodstatněná – nedůvodná.*“

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Ze všech uvedených důvodů dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost stěžovatele není důvodná, a proto jí v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. *in fine* zamítl.

[19] O náhradě nákladů řízení rozhodl NSS podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Účastník, který měl ve věci plný úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel úspěch neměl a žalované, která měla ve věci úspěch a měla by právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady s tímto řízením nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly, proto jí NSS náhradu nákladů řízení nepřiznal.

[20] Stěžovateli byl v řízení o kasační stížnosti ustanoven jako zástupce advokát Mgr. Jindřich Lechovský. Náklady spojené se zastoupením, tj. hotové výdaje advokáta a odměnu za zastupování, hradí v takovém případě stát. NSS přiznal ustanovenému zástupci odměnu za dva úkony právní služby spočívající v přípravě a převzetí zastoupení a sepsání doplnění kasační stížnosti (§ 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], a to ve výši 3 100 Kč (§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bodem 5 advokátního tarifu), paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), a dále částku odpovídající DPH ve výši 21 %, celkem tedy 8 228 Kč. NSS neuznal za samostatný úkon právní služby nahlížení a studium spisu, které advokát uplatňoval. Tuto činnost ustanoveného advokáta je třeba považovat za součást úkonu právní služby spočívajícího v převzetí a přípravě

zastoupení dle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu, nikoli za samostatný úkon právní služby, jenž by byl svou povahou nejbližší prostudování trestního spisu při skončení vyšetřování ve smyslu § 11 odst. 1 písm. f) ve spojení s § 11 odst. 3 advokátního tarifu (srov. usnesení NSS ze dne 29. 4. 2008, čj. 5 Azs 33/2008-40).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **není** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 10. ledna 2019

Ondřej Mrákota
předseda senátu